

Strakke samenwerking leidt tot magisch en esthetisch fraai kunststukje in Toverland

Ketenpartners krijgen forse uitbreiding van pretpark binnen half jaar voor elkaar

Begin juli 2018 werden in attractiepark Toverland in het Limburgse Sevenum de nieuwe themagebieden *Port Laguna* en *Avalon* geopend. Een knap staaltje werk, waarbij ruim 25 bouwpartijen gezamenlijk in no time twee fraaie, nieuwe gebieden aan het park wisten toe te voegen. De uitbreiding bestaat in totaal zeven extra hectare met verharding, vijvers, tropische palmbomen en een robuust bosterrein. 'Bij dit project was vooral de beleving van de bezoeker erg belangrijk. De intensieve samenwerking met vele partners maakte het tot een dynamische krachtsinspanning.'

Auteur: Guus van Rijswijk

‘De opdracht die Toverland begin januari 2018 verstrekke, was niet makkelijk,’ vertelt Joris van de Vleuten, manager infra bij Den Ouden Groep. ‘Het ging bij deze uitbreiding om een uniek project, waarbij we in een bouwteamconstructie binnen slechts zes maanden een groot stuk nieuw, magisch gebied aan Toverland hebben toegevoegd. Normaal gesproken krijg je daar langer de tijd voor. Het vergde soms extra inspanningen en creatieve oplossingen om tegemoet te komen aan alle gewenste esthetische details, die de beleving compleet moeten maken.’

Toverkunsten

De uitbreiding is fors: het pretpark is er anderhalf keer zo groot door geworden. ‘Met name het korte tijdsbestek waarbinnen het nieuwe gedeelte moest worden opgeleverd gaf veel druk,’ vertelt Van de Vleuten. ‘We hadden maar één kans om het goed te doen. Dat besef kwam het resultaat uiteindelijk wel ten goede.’ Ook bij bouw van het magische pretpark werden van de partners – geheel in de geest van het park – niets minder dan toverkunsten verlangd. Dat Den Ouden tot deze accurate, snelle manier van werken bereid was, gaf voor Toverland de doorslag bij de selectie uit de beschikbare aannemers. Projectleider Jean Gelissen junior van de Gelissen Group, die de werkzaamheden coördineerde: ‘We zijn met meerdere partijen in gesprek geweest, maar er was er maar één die het snapte.’

Champions League-finale

Den Ouden Groep kon dus aan de slag. Van de Vleuten: ‘Eerst hebben we op basis van een onderliggend schetsontwerp en een bijbehorend beeldkwaliteitsplan een uitvoeringsontwerp gemaakt. Vervolgens hebben we gekeken of het beeld dat Toverland tot in detail wilde neerzetten, overeenkwam met onze bouwtekeningen. Omdat het ontwerp en de bouw nagenoeg gelijktijdig plaatsvonden, konden er door Toverland nog aanpassingen worden doorgevoerd. Bij het begin van de bouw merkten we dat het terrein, door de glooiing van het landschap en hoogteverschillen in de verharding, hier en daar wat extra body nodig had. Daardoor moesten we de uitvoeringsplannen over en weer goed op elkaar afstemmen. Vanaf dag één was de realisatie van dit project als het spelen van een Champions League- finale met een duur van zes maanden.’

Boulevard vol bedrijvigheid

De nieuwe oorden van Toverland, *Port Laguna* en *Avalon*, zijn niet de minste. ‘Port Laguna is een havengebied met azuurblauw water en een boulev

vard vol bedrijvigheid’, staat te lezen op de website van Toverland. Het entreegebied kent een mediterrane sfeer en is volgens de website ‘een plek vol warmte, kleur, hoop, liefde en het belangrijkste: magie!’ Avalon wordt omschreven als een ‘Keltische legende’ en kenmerkt zich door een in nevelen verborgen oord met drassige moerassen en dichte mist. Klinkt allemaal niet als een stukje aanbouw dat je er op een zaterdagmiddag ‘even’ bij doet. Van de Vleuten: ‘We hebben de gehele infra van het project integraal verzorgd. De inrichting bestond onder andere uit grondwerk, de aanleg van ondergrondse infra en de aanleg van vijverpartijen in folie en beton. De vijvers werden voorzien van helofytenfilters. Ook hebben we natuurstenen stapelmuren en bruggen gebouwd en betonverhardingen in printbeton aangelegd. Daarnaast moest er riolering komen, waterkabels, stroomkabels en bloembakken. De groenvoorziening werd rechtstreeks ingekocht.’ Over groen gesproken: de zandige grond met lage voedingswaarde leende zich niet goed voor een gemakkelijke aanplant van bomen en struiken, vertelt hij. ‘Het terrein bevatte erg schrale grond, dus hebben we groeiplaatsen aangelegd waarbij we de grond met compost hebben verbeterd. Per boom en struik hebben we bekeken wat het beste zou zijn.’

Souvenirs en toneelshows

Tijdens het project vond continu afstemming plaats tussen klant, ontwerper en nevenpartijen. Van de Vleuten: ‘Dit project bevatte een staaltje hoger raakvlakmanagement tussen partijen, waarbij ieder zijn eigen belang nastreefde. Er was veel overleg op de bouwplaats. Daarbij moet je anderen de ruimte geven en ook zelf dingen voor elkaar zien te krijgen.’ Een van die dingen is het plein met een vijver in Port Laguna, dat door Den

Ouden Groep werd aangelegd rondom een lagune, een soort kustmeertje. Van de Vleuten: ‘Op die plek bevindt zich een markt (*Mercado Lúdico*) met spelkramen, winkeltjes en horeca. Het is een plein waar mensen kunnen samenkomen, waar souvenirs worden verkocht en toneelshows worden gehouden.’

Hoefijzers en karresporen

De esthetiek van het park dwong de uitvoerders om soms letterlijk van de gebaande paden af te wijken, vertelt hij. ‘De esthetiek is zeker zo belangrijk. De beleving die het park wil uitstralen, speelde een grote rol.’ Het is te zien in details, zoals de paden, waar in het beton afdrukken van hoefijzers en karresporen zijn aangebracht om het ‘Toverlandverhaal’ nog authentiek te laten lijken. De gedachtegang van een ontwerper, in dit geval Toverland-hoofdontwerper Peter van Holsteijn, is bij zo’n project niet altijd exact te vatten in bouwtekeningen, stelt hij. ‘Het idee dat iets recht is, moet je bij zo’n project soms loslaten.’

‘We hadden maar één kans om het goed te doen’

Tropische sferen

Bij de inrichting van deze plek was uiteraard ook voldoende ruimte gereserveerd voor de aanplant van groen. Op grond van een beplantingsplan van Toverland met het ontwerpbureau leverde Bakker Groen, een van de ketenpartners, de beplanting. Projectleider Rob van Rens van het groenbedrijf vertelt: 'We hebben zowel de haagplantsoenen als de vaste planten geleverd. Er is veel groen rondom en tussen de attracties, op de taluds.'

Het groenbedrijf is gestart met de beplanting van het entreegebied, vertelt Van Rens. 'Bij de entree hebben we 115 dennenbomen (*Pinus*) geplant. Deze passen in de omgeving en geven het geheel een natuurlijke uitstraling. Als onderbeplanting hebben we hier bijna 40.000 vinca's neergezet, een bodembedekkende plant.' Aan de entree grenst het eerder genoemde Port Laguna, dat de uitstraling heeft van een oud vestingstadje met een ware lagune en een 'gebroken' schip, dat als speeltoestel dient. Bezoekers die via de entree naar het magische havenstadje lopen, wanen zich in tropische sferen: er staan palmbomen en is er veel bloemrijke beplanting aangebracht. 'Er staan veel hortensia's (*Hydrangea*) en ook op de rotsen bloei- en bloemrijke mengsels, wat een kleurrijk geheel biedt. Denk bij vaste planten ook aan lavendel, die er het hele jaar door groeit. In de ronding van de lagune is een verhoogde plantenbak gemaakt. Deze is ingevuld met kleine groepjes vaste planten en zorgt voor veel kleurvariatie.'

Groen overwoekert nieuwbouw

Een pad van twintig lindebomen (*Tillia tomentosa*) en een brede beuken- en ligusterhaag (*Fagus / Ligustrum*) vormen een verbindingslaan tussen Port Laguna en Avalon, waardoor bezoekers in het groen ondergedompeld blijven. 'Aan het einde van het verbindingspad loop je het bosgebied in. Dit stuk is aan het begin aangekleed met 150 rodo-dendronstruiken in verschillende soorten en kleuren. Ook zijn er enkele vlakken met eikenbladhortensia (*Hydrangea Quercusfolia*).' Het park kent geen open stukken, vertelt Van Rens. 'De bomen hebben forse maten, waardoor het gebied echt opgaat in het groen. Het voelt absoluut niet alsof je in een nieuwbouwpark rondloopt. Het groen overwoekert de nieuwbouw en heeft meteen al een behoorlijk formaat, waardoor het er meteen als een volwaardig park uitziet.'

Robuust oerbos

Vervolgens bereikt de wandelende Toverlandbezoeker Avalon, een 'nevelig' oord dat in twee zones is ingedeeld: een bosgebied met het

EXCLUSIEVE BOMEN

Toverland kent verschillende speciale, exclusieve bomen.

- Bij de entree van Avalon de rode beuk (*Fagus sylvatica f. purpurea*)
- Een enorme eik (*Quercus*) op het terras van de herberg
- Twee iepen (*Ulmus Jacqueline Hillier*) in bonsaivorm (voorkant kasteel, entree wachtrij Fenix)

‘De realisatie van dit project was als het spelen van een Champions League finale met de duur van zes maanden’

‘kasteel van Merlijn’, het stationsgebouw van de achtbaan Fenix en een Keltisch gedeelte met een heuse herberg. Het geheel ligt rondom een grote vijver, waar de rondvaartattractie *Merlin's Quest* is gelegen. Rowan Faassen, die namens Bakker Groen de hele aanleg van a tot z heeft uitgevoerd, vult aan: ‘In de herberg bevindt zich het hoofdrestaurant met verschillende terrassen. Het pad naar deze herberg wordt gevormd door een laan met twaalf meerstammige beuken en een talud van geraniums in verschillende kleuren. Rond het terras is een taxushaag (*Taxus Baccata*) en in de plantvakken bevinden zich borders met diverse gemengde vaste planten.’ Bij de keuze van alle plantensoorten is rekening gehouden met standplaats en bodemsoort, vertelt hij. ‘Ook ziet het er het gehele jaar netjes en verzorgd uit door de verschillende bloei- en groeiperiode van de beplanting. De diversiteit

aan bloeiende en vruchtdragende planten past bij de ouderwetse stijl die dat deel van het park wil uitstralen.’

Niet te bevatten

Door een ander deel van het bosgebied zoekt de achtbaan, Fenix. Ook hier werd door Den Ouden Groep een vijver in beton aangelegd. Dit alles met het oog op het verleden, want oorspronkelijk bestond het gebied ook uit een bos met een vijver, vertelt Faassen. ‘Het bosgebied is zo ontworpen en aangeplant, dat het lijkt alsof de Fenix in een bestaand bos is gebouwd. Niets is minder waar. Als de jonge aanplant eerst nog zou moeten groeien, zou het veel te lang duren. Toverland wilde graag dat het lijkt alsof de achtbaan in het bestaande groen is gebouwd. De bomen moesten al van behoorlijke grootte en dikte zijn. Denk aan stammen van 20 meter lengte en 30 à 40 centimeter dikte.’ Voor aanvang van alle werkzaamheden werden alle bomen die hergebruikt konden worden onderstoken, met een kraan en rooimachine uitgegraven en in een depot gezet, vertelt hij. ‘Vervolgens hebben we ze teruggeplaatst rondom de achtbaan. Al het groen, van bodembedekking tot bomen, is van een flinke omvang en dus aangeplant in behoorlijk volwassen staat. Dit is voor een leek niet een-twee-drie te bevatten.’

Geen concessies

Oftewel: attractiepark Toverland in Sevenum heeft sinds begin juli zeven hectare extra ‘magisch parkoppervlak’, waarbij ruim 25 ketenpartners verschillende landschappelijke gebieden tegelijkertijd hebben ontworpen en gerealiseerd. Compleet met grondwerk, ondergrondse infra, muren, bruggen en verhardingen, waarbij rechte lijnen moesten krullen en zelfs de oorspronkelijke beplanting werd gerooid en weer teruggeplaatst. Van de Vleuten: ‘Het was een hele opgave om ondanks alle druk geen concessies te doen aan het kwaliteitsniveau en dit project toch binnen zes maanden op te leveren. Maar we hebben het gered.’ Het valt moeilijk te ontkennen: ook bij de aanleg en bouw van dit extra stukje Toverland speelde tovenarij een rol.

Be social

Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/article/26879/strakke-samenwerking-leidt-tot-magisch-en-esthetisch-fraai-kunststukje-in-toverland

